

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2020. gada 16. aprīlī
(OR. en)

Starpiestāžu lieta:
2018/0178(COD)

5639/2/20
REV 2 ADD 1

EF 8
ECOFIN 38
ENV 47
SUSTDEV 10
CODEC 64
PARLNAT 23

PADOMES PASKAIDROJUMA RAKSTS

Temats: Padomes nostāja pirmajā lasījumā, lai pieņemtu EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULU par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088

- Padomes paskaidrojuma raksts
- Padomes pieņemts 2020. gada 15. aprīlī

I. IEVADS

Komisija 2018. gada 8. martā publicēja savu rīcības plānu "Ilgtspējīgas izaugsmes finansēšana", ar ko tiek izveidota vērienīga un visaptveroša stratēģija ilgtspējīgam finansējumam. Viens no galvenajiem minētā rīcības plāna mērķiem ir pārorientēt kapitāla plūsmas uz ilgtspējīgiem ieguldījumiem, lai panāktu ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi.

Šajā sakarā Komisija 2018. gada 24. maijā Padomei iesniedza tiesību aktu priekšlikumu kopumu:

- priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai (dēvēta arī par Taksonomijas regulu);
- priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par informācijas atklāšanu saistībā ar ilgtspējīgiem ieguldījumiem un ilgtspējas riskiem un ar ko groza Direktīvu (ES) 2016/2341 (dēvēta arī par Informācijas atklāšanas regulu); un
- priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko groza Regulu (ES) 2016/1011 attiecībā uz mazoglekļa un labvēlīgas oglekļa ietekmes etaloniem (dēvēta arī par Etalonu regulu).

Informācijas atklāšanas regula un Etalonu regula tika publicētas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* attiecīgi kā Regula (ES) 2019/2088 ¹ un Regula (ES) 2019/2089 ².

¹ OV L 317, 9.12.2019., 1. lpp.

² OV L 317, 9.12.2019., 17. lpp.

Eiropas Parlaments 2019. gada 28. marta plenārsesijā pieņēma nostāju pirmajā lasījumā par Taksonomijas regulu.

Finanšu pakalpojumu jautājumu darba grupa Taksonomijas regulas priekšlikumu izskatīja vairākās sanāksmēs dažādu prezidentūru laikā.

Pastāvīgo pārstāvju komiteja (II) 2019. gada 25. septembrī vienojās par sākotnējo sarunu pilnvarojumu. Šo pilnvarojumu pārskatīja 2019. gada 16. decembrī.

2019. gada 16. decembrī tika panākts galīgais kompromiss ar Eiropas Parlamentu, un tas ļāva pabeigt sarunas.

Eiropas Parlamenta Ekonomikas un monetārā komiteja (ECON) un Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja (ENVI) 2020. gada 23. janvārī apstiprināja dialoga sarunu iznākumu. Minēto komiteju priekšsēdētāji 2020. gada 24. janvārī prezidentvalstij nosūtīja vēstuli, kurā norādīja, ka ieteiks plenārsēdē pieņemt Padomes nostāju Parlamenta otrajā lasījumā, pēc tam, kad to būs pārbaudījuši juristi lingvisti.

Padome 2020. gada 18. februārī panāca politisku vienošanos par pārskatīto tekstu.

Ņemot vērā minēto vienošanos un pēc tam, kad dokumentu bija izskatījuši juristi lingvisti, Padome 2020. gada 15. aprīlī saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 294. pantā noteikto parasto likumdošanas procedūru pieņēma nostāju pirmajā lasījumā.

II. MĒRKIS

Viens no mērķiem, kas noteikts rīcības plānā "Ilgspējīgas izaugsmes finansēšana", ir pārorientēt kapitāla plūsmas uz ilgtspējīgiem ieguldījumiem, lai sasniegtu ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi. Lai to panāktu, svarīgākā un neatliekamākā rīcība ir pieņemt Taksonomijas regulu, ar kuru tiks izveidota vienota klasifikācijas sistēma ilgtspējīgām darbībām. Skaidri norādījumi par darbībām, kas uzskatāmas par tādām, kuras sekmē vides mērķu sasniegšanu, palīdzēs informēt ieguldītājus par ieguldījumiem, no kuriem tiek finansētas vides ziņā ilgtspējīgas saimnieciskās darbības. Kritēriji, kā noteikt, vai saimnieciskā darbība ir uzskatāma par vides ziņā ilgtspējīgu, būtu jāsaskaņo Savienības līmenī, lai novērstu šķēršļus iekšējā tirgus darbībai attiecībā uz līdzekļu iegūšanu ilgtspējas projektiem un novērstu to, ka šādiem projektiem rodas šķēršļi nākotnē. Pateicoties šādai saskaņošanai, ekonomikas dalībniekiem būs vieglāk pāri robežām iegūt līdzekļus savām vides ziņā ilgtspējīgajām darbībām, jo to saimnieciskās darbības varētu salīdzināt, pamatojoties uz vienotiem kritērijiem, lai tās izvēlētos kā pamatā esošos aktīvus vides ziņā ilgtspējīgiem ieguldījumiem. Šāda saskaņošana tādēļ atvieglos ilgtspējīgu ieguldījumu pārrobežu piesaisti Savienībā.

Nolūkā noteikt konkrētas saimnieciskās darbības ilgtspēju vides ziņā Taksonomijas regulā būs iekļauts izsmeļošs saraksts, kas ietver šādus sešus vides mērķus: klimata pārmaiņu mazināšana; pielāgošanās klimata pārmaiņām; ilgtspējīga ūdens un jūras resursu izmantošana un aizsardzība; pāreja uz aprites ekonomiku; piesārņojuma novēršana un kontrole; un bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana.

Katram vides mērķim Komisija ar deleģētajiem aktiem paredzēs vienotus tehniskās pārbaudes kritērijus, lai varētu noteikt, vai saimnieciskās darbības sniedz būtisku ieguldījumu konkrētā mērķa sasniegšanā. Viens no vienoto kritēriju galvenajiem elementiem ir arī izvairīšanās no būtiska kaitējuma radīšanas jebkuram no vides mērķiem, lai izvairītos no tā, ka ieguldījumi tiek uzskatīti par vides ziņā ilgtspējīgiem gadījumos, kad saimnieciskās darbības, kuras gūst labumu no šiem ieguldījumiem, rada būtisku kaitējumu videi tādā mērā, kas pārspēj to radīto labumu vides mērķim. Turklāt atbilstība minimuma aizsargpasākumiem ir vēl viens nosacījums, lai saimnieciskās darbības būtu uzskatāmas par vides ziņā ilgtspējīgām.

III. PADOMES PIRMĀ LASĪJUMA NOSTĀJAS ANALĪZE

a) Materiālā darbības joma

Padomes tekstā Taksonomijas regulā galvenā uzmanība ir pievērsta tādu vides ziņā ilgtspējīgu darbību definēšanai, kurām ir būtiska ietekme uz ilgtspēju vides ziņā, un tādējādi tas atbilst visaktuālākajai vajadzībai Savienības līmenī noteikt, kuras darbības uzskatāmas par zaļām. Papildus tam Padomes tekstā Komisija tiek aicināta līdz 2021. gada 31. decembrim publicēt ziņojumu, kurā aprakstīti noteikumi, kas būtu vajadzīgi, lai paplašinātu darbības jomu un tādējādi iekļautu vides ziņā ilgtspējīgas saimnieciskās darbības, kurām nav būtiskas ietekmes uz ilgtspēju vides ziņā, saimnieciskās darbības, kuras būtiski kaitē ilgtspējai vides ziņā, kā arī lai aptvertu citus ilgtspējas mērķus, piemēram, sociālos mērķus.

Turklāt, lai uzlabotu pārredzamību un lai finanšu tirgus dalībnieki individuālajiem ieguldītājiem varētu sniegt objektīvu atskaites punktu salīdzinājumam par to ieguldījumu proporciju, kuri finansē vides ziņā ilgtspējīgas saimnieciskās darbības, Taksonomijas regula papildinās noteikumus par pārredzamību informācijas atklāšanā pirms līguma noslēgšanas un periodiskos ziņojumos, kuri noteikti Informācijas atklāšanas regulā ne tikai attiecībā uz taksonomijai atbilstošiem finanšu produktiem, bet arī citiem finanšu produktiem, tostarp pienākumu atklājamo informāciju papildināt ar faktos balstītiem paziņojumiem.

b) Darbības joma attiecībā uz personām

Padomes nostājā paredzēts, ka lielle uzņēmumi, kuriem, ievērojot Direktīvas 2013/34/ES 19.a vai 29.a pantu, ir pienākums publicēt nefinanšu informāciju, savos nefinanšu paziņojumos vai konsolidētajos nefinanšu paziņojumos sniegs informāciju par konkrētiem galvenajiem darbības rādītājiem saistībā ar klimatu, kuru pamatā ir ar Taksonomijas regulu izveidotais satvars. Tādējādi tiks sniegta noderīga informācija ieguldītājiem, kas ir ieinteresēti uzņēmumos, kuru produkti un pakalpojumi būtiski sekmē kādu no Taksonomijas regulā izklāstītajiem vides mērķiem.

c) Pārvaldība

Ņemot vērā konkrētos tehniskos datus, kas vajadzīgi, lai novērtētu saimnieciskās darbības ietekmi uz vidi, un strauji mainīgo zinātnes un tehnoloģijas raksturu, Komisija, iesaistot dalībvalstu ekspertu grupu ilgtspējīga finansējuma jautājumos un Ilgtspējīga finansējuma platformu, ar deleģētajiem aktiem saskaņā ar principiem un procedūrām, kas noteiktas 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu, noteiks un regulāri pielāgos tehniskās pārbaudes kritērijus vides ziņā ilgtspējīgām saimnieciskajām darbībām. Komisija izveidos Platformu, iesaistot plašu ekspertu loku, kas pārstāv gan publisko, gan privāto sektoru, kā arī pilsonisko sabiedrību.

d) Klimatneitralitāte

Padomes tekstā ir noteiktas skaidras prasības attiecībā uz tehniskās pārbaudes kritērijiem, kuras Komisijai būs jāievēro, kad tā ar deleģētajiem aktiem izstrādās minētos kritērijus. Minētajās prasībās cita starpā ir atzīts tehnoloģiskās neitralitātes princips tehniskās pārbaudes kritēriju noteikšanā un paredzēts, ka tehniskās pārbaudes kritēriji nodrošinās to, ka elektroenerģijas ģenerēšanas darbības, kurās izmanto cietos fosilos kurināmos, nav uzskatāmas par vides ziņā ilgtspējīgām saimnieciskām darbībām. Turklāt Padomes tekstā ir noteiktas prasības pārejas un veicinošām darbībām.

e) Īstenošanas termiņi

Padomes tekstā iekļauta prasība Komisijai noteikt prioritāti deleģētajiem aktiem, ar kuriem tiecas sasniegt ar klimatu saistītus mērķus, un pieņemt tos ne vēlāk kā 2020. gada 31. decembrī, lai nodrošinātu to piemērošanu no 2022. gada 1. janvāra. Deleģēto aktu pieņemšana, ar kuriem tiecas sasniegt pārējos Taksonomijas regulā noteiktos mērķus, ir plānota ne vēlāk kā 2021. gada 31. decembrī, lai nodrošinātu to piemērošanu no 2023. gada 1. janvāra.

Eiropas Parlaments varēja akceptēt šīs izmaiņas.

IV. SECINĀJUMS

Padomes nostāja pirmajā lasījumā atspoguļo kompromisu, kas ar Komisijas atbalstu panākts Padomes un Eiropas Parlamenta sarunās.

Padome uzskata, ka tās nostāja pirmajā lasījumā ir līdzsvarots kopums un ka pēc pieņemšanas Taksonomijas regulai būs būtiska loma kapitāla plūsmu pārorientēšanā uz ilgtspējīgiem ieguldījumiem nolūkā panākt ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, un ka tādēļ tā ir svarīgs solis virzībā uz vispārējo mērķi – panākt klimatneitrālu Eiropas Savienību līdz 2050. gadam.